

Odense Ringmærkestation 1964-67

Af

JØRGEN LARSEN og TORBEN SIMONSEN

(With a Summary in English: Bird-Ringing by Odense Ringmærkestation 1964-1967.)

I 1964 startede i Danmark en ny privat ringmærkestation, der ringmærkede fugle med egne ringe, stemplet – Postbox 547, Odense, Danmark. Vi havde i 1963 forsøgt med farveringe samt en aluminiumsring med et nummer, men først i 1964 fik vi lavet ca. 1200 ringe med påstemplet adresse.

I 1964 deltog 3 ringmærkere i arbejdet og på Fyn mærkede vi ialt 1191 fugle fordelt på 42 arter. Allerede det første år koncentrerede vi os om mærkning af måger, rovfugle samt Fiskehejre (*Ardea cinerea*), hvilket vi har fortsat med siden. Mågerne blev ringmærket som redeunger på øer omkring Fyn samt i Odense Fjord. Rovfuglene og Fiskehejrerne er ligeledes mærket på Fyn, dog nogle få Fiskehejrer på Tåsinge.

I 1965 blev medarbejdernes antal forøget til 6, og i 1965 mærkedes 7011 fugle fordelt på 75 arter. Det skal i den forbindelse nævnes at det i »Ringmærkningsrapport for Odense Ringmærkestation 1964-65« nævnte tal (6452 stk.) kun omfatter ringmærkningen i 1. halvår.

I 1966 gik vi over til at anvende ringe fra Zoologisk Museum i København, og kun måger blev nu mærket med egne ringe. Dette var et forsøg med ringskriftens »evne« til at få ringen returneret, som vil blive omtalt senere. Der blev i 1966, med

egne ringe, mærket 2200 fugle fordelt på 6 arter.

Også i 1967 fortsatte vi mærkningerne af måger med egne ringe, og der blev ringmærket 5850 fugle fordelt på 3 arter. Den 1. aug. 1967 trådte en ny jagtlov, der bl. a. forbød privat ringmærkning, i kraft og vi måtte standse mærkningerne.

Ringene er lavet af en saltvandsbestandig aluminiumslegering, og bøjet i 9 forskellige diametre fra 2,5–25 mm. 2 af ringstørrelserne er forsynet med clips, der forstærker lukningen. Ringstørrelserne er hver forsynet med forskellige bogstaver samt et løbenummer, foruden adressen, Postbox 547, Odense, Danmark. På de 4 største ringtyper er desuden stemplet »Retour«.

Når den ringmærkede fugl bliver fundet, og ringen indsendt, sendes meddelelse om fuglens alder, mærkningsdatoen og -sted. Fuglens data samles derefter i kartotek. I gang årligt publikeres »Ringmærkningsrapport for Odense Ringmærkestation«, der indeholder rapport om årets mærkninger samt genmeldinger, og kan fås ved henvendelse til stationen. De årlige genmeldinger bliver også senere offentliggjort sammen med Zoologisk Museums og Vildtbiologisk stations mærkninger i Dansk Ornith. Foren. Tidsskr.

Da det vil tage for megen plads at bringe samtlige 564 aflæsninger og genmeldinger, vil vi kort gennemgå arterne, og kun i nogle tilfælde nævne alle mærkningsdata. Langt den overvejende del af de mærkede fugle er ringmærket som redeunger (pull.), så hvor intet andet er anført drejer det sig om sådanne.

Der er en relativ lav genmeldingsprocent på 3,7, hvilket skyldes den meget store dødelighed blandt ungerne, endnu inden de er kommet på vingerne. I listen er medtaget genmeldinger indtil 31.12.1967.

Dersom indsenderen ikke har oplyst datoen for fundet, er brevetts dato anvendt, men datoen er i så fald sat i parentes.

Der er anvendt følgende forkortelser og tegn (*The following symbols are used*):

- pull. – Ikke flyvefærdig unge (*Young not flying*).
 juv. – Flyvefærdig unge (*Young flying*).
 ad. – Voksen eller med voksen dragt (*Adult or adult plumage*).
 + – Skudt el. dræbt af mennesker (*Shot or killed by humans*).
 × – Fundet død (*Found dead*).
 v. – Aflæst og sluppet med ring (*Released with ring*).
 (). – Aflæst og sluppet uden ring (*Released without ring*).
 [?/ – Uoplyst genfangstmåde (*Manner of recovery not known*).
 (JL) – JØRGEN LARSEN.
 (TS) – TORBEN SIMONSEN.

Fiskehejre (*Ardea cinerea*)

56 Hejrer er tilbagemeldt, deraf 28 fra udlandet. Allerede i juni-juli begynder de unge Hejrer trækret. Der er i de første måneder ingen faste trækretninger, da hejre, mærket på Fyn, er genmeldt fra Nordjylland, Møn og Slesvig-Holsten. I sept.-okt. begynder en tydeligere SW. gående trækretning, og de udenlandske genmeldinger fordeler sig således: Tyskland (11), Holland (1), Belgien (1), England (3), Frankrig (8), Spanien (1), Portugal (1) og Marokko (2 stk.). Nogle overvintrer dog i Danmark og ialt er 4 genmeldt i dec.-febr. 1 stk. fra Skanderborg og 3 stk. fra Sydøstjylland.

Grågås (*Anser anser*)

1 Grågås er genmeldt.
 U283 pull. 8.6.1965 Æbelø, Nordfyn. (55°38' N, 10°12' E) (TS).

[?/ 18.1.1966 El Runtal, coto de Donana, SPANIEN. (37°00' N, 06°36' W).

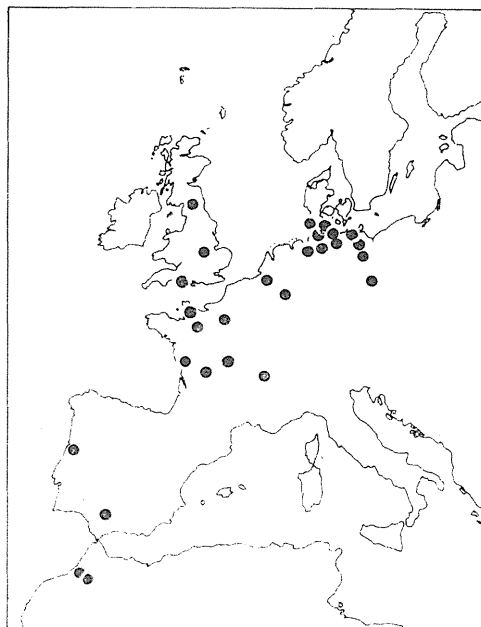

Fig. 1. Genmeldinger af Fiskehejre fra udlandet.
 Fig. 1. Recoveries of Herons (*Ardea cinerea*) from abroad.

Gravand (*Tadorna tadorna*)

Z 268 pull. 23.6.1965 Vigelsø i Odense Fjord.
 (55°28' N, 10°28' E) (TS).

× 24.12.1966 Ecilienkoog, TYSKLAND
 (54°31' N, 08°52' E).

Gråand (*Anas platyrhynchos*)

Ialt 5 genmeldinger: 4 stk., 0–2 km (2, 4, 23 og 25 måneder senere) og 1 stk. 70 km NE og 13 måneder senere.

Musvåge (*Buteo Buteo*)

R 2. pull. 30.5.1964 Nær Kerteminde, Fyn.
 (55°29' N, 10°40' E).

× 13.12.1964 Lette, Westfalen, TYSKLAND (51°55' N, 07°22' E).

Desuden 8 genmeldinger fra Danmark (0–72 km) 1,4,5,5,6 (3 stk.) og 9 måneder senere.

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*)

Af de 5 genmeldinger er 2 fra Fyn, 4 og 6 måneder senere, 2 fra Sønderjylland 3 og 6 mdr. senere og 1 fra Sjælland (16 måneder senere). Alle mærket som redeunger på Fyn.

Vibe (*Vanellus vanellus*)

1 genmelding, 30 km SW. og 3 mdr. efter mærkningen.

Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*)

1 aflæsning sammesteds 1 måned senere.

Natugle (*Strix aluco*)

2 Natugler er gemeldt, begge lokalfund (0-2 km) og 10 måneder senere.

Bysvale (*Delichon urbica*)

1 gemelding sammesteds 1 år senere.

Digesvale (*Riparia riparia*)

1 unge ringmærket 1965 aflæst som ynglende næste år sammesteds. Desuden 1 aflæsning 13 måneder senere, samt en mærket som juv, aflæst (ynglende) 10 km SW, 1 år senere.

Krage (*Corvus corone*)

1 gemelding 3 km, 11 måneder senere.

Husskade (*Pica pica*)

1 ungfugl skudt 8 måneder senere ca. 4 km NW for mærkningsstedet.

Musvit (*Parus major*)

11 lokalfund (0-3 km), det første tal angiver måneder efter mærkningen, medens tallet i parentes angiver antallet af gemeldte fugle i den pågældende periode: 1(2), 2(1), 4(2), 5(2), 8(1), 12(1), 13(1), 23(1).

Blåmejse (*Parus caeruleus*)

S 686 pull. 1.6.1966 Fraugde, Fyn. (TS).

× 15.11.1967 Bederslev, Fyn. (24 km NNW).

Desuden 5 lokalfund (0-5 km) 1,1,5,6 og 11 måneder senere.

Sumpmejse (*Parus palustris*)

1 gemelding fra mærkningsstedet 6 måneder senere.

Sjagger (*Turdus pilaris*)

01660 ad. 16.1.1966 Odense, Fyn. (55°24' N, 10°23' E) (TS).

+ efterår 1966 Nær Stinkjer, NORGE. (ca. 64°02' N, 11°38' E).

Solsort (*Turdus merula*)

21 lokalfund (0-5 km). Det første tal angiver antal måneder efter mærkning, medens tallet i parentes angiver fugle fanget i den pågældende periode. 1(7), 3(1), 4(1), 5(1), 6(1), 8(3), 9(1), 10(1), 12(1), 15(1), 17(1), (28(1), 31(1).

Rødhals (*Erithacus rubecula*)

En fugl aflæst sammesteds 8 måneder senere.

Stær (*Sturnus vulgaris*)

K68 juv. 7.8.1964 Bårdesø Strand, Nordfyn (TS)

× 21.8.1966 Kalundborg, Sjælland. (ca. 40 km NNW).

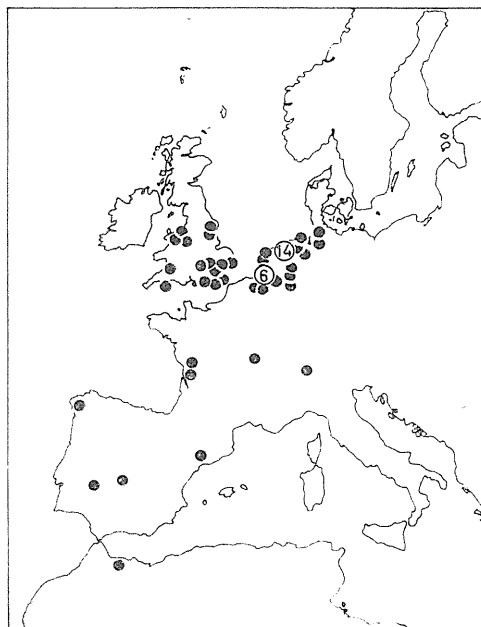

Fig. 3. Gemeldinger af Hættemåge fra udlandet. Fig. 3. Recoveries of Black-headed Gulls (*Larus ridibundus*) from abroad.

0234 ad. 24.7.1965 Nyborg, Fyn. (JL).

× 10.7.1967 Hjulby, Fyn. (ca. 5 km NW).

Grønirisk (*Chloris chloris*)

M817 ad, han 30.12.1965 Odense, Fyn.

v. 12.4.1966 Svendborg, Fyn. (44 km SSW).

Desuden 10 lokalfund (0-5 km). 1 (3 stk.), 2, 4, 13, 18, 21 (2 stk.) og 22 måneder senere.

Grønsisken (*Carduelis spinus*)

S 41 ad. 15.3.1965 Odense, Fyn. (55°24' N, 10°23' E) (TS).

v. okt. 1965 Pesaro, ITALIEN. (43°54' N, 12°55' E).

Jernspurv (*Prunella modularis*)

S 87 ad. 26.3.1965 Odense, Fyn. (55°24' N, 10°23' E) (JL).

× 11.5.1965 Senja, NORGE. (69°24' N, 17°51' E).

Dette er vor nordligste gemelding ca. 1550 km fra mærkningsstedet.

Tornirisk (*Carduelis cannabina*)

S265 pull. 25.5.1965 Marslev, Fyn. (55°22' N, 10°31' N). (DAN SÆDERUP).

× 23.10.1965 Nær Barcelona, SPANIEN. (41°30' N, 02°42' E).

Fra 1966 brugte vi, som før omtalt, ringe fra Zoologisk Museum, og kun mærket måger med egne ringe. Dette er et forsøg med ringskriftens »evne« til at få ringen returneret. Det gik ud på at ringmærke et stort antal måger, med skiftevis Postbox 547 ringe og ringe fra Zoologisk Museum. Der blev på Vigelsø i Odense fjord ringmærket ialt 3.000 Hættemåger (*Larus ridibundus*) (halvt af hver ringtype), og på Bågo i Lillebælt samt Æbelø på Nordfyn blev ringmærket 1000 Sølvmåger

(*Larus argentatus*), også halvt af hver ringtype. Når der er kommet tilstrækkeligt med genmeldinger til begge ringmærkningsstationer, vil tallene blive sammenlignet, hvorefter det vil være muligt at bestemme ringskriftens betydning.

Til alle der har foretaget ringmærkninger med Odense Ringmærkestations ringe, indsendt genmeldinger, eller har givet tilladelse til ringmærkning har kunnet finde sted på deres ejendom, rettes herved den bedste tak.

Tabel 2. Fugle ringmærket for Odense ringmærkestation 1964–1967.
Table 2. Birds ringed with rings from Odense Ringing Station 1964–1967.

Art Species	1964	1965	1966	1967	Ialt Total
Fiskehejre (<i>Ardea cinerea</i>)	84	243			327
Knopsvane (<i>Cygnus olor</i>)		10			10
Grågås (<i>Anser anser</i>)		3			3
Gravand (<i>Tadorna tadorna</i>)		27			27
Gråand (<i>Anas platyrhynchos</i>)	25	13			38
Skeand (<i>Spatula clypeata</i>)	1				1
Duehøg (<i>Accipiter gentilis</i>)		5			5
Spurvehøg (<i>Accipiter nisus</i>)	2				2
Musvåge (<i>Buteo buteo</i>)	5	46			51
Tårnfalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	5	11			16
Fasan (<i>Phasianus colchicus</i>)		1			1
Grønbenet Rørhøne (<i>Gallinula chloropus</i>)		1			1
Blishøne (<i>Fulica atra</i>)		2			2
Strandskade (<i>Haematopus ostralegus</i>)		14			14
Vibe (<i>Vanellus vanellus</i>)	13	128			141
Stor Præstekrave (<i>Charadrius hiaticula</i>)	8	4			12
Redben (<i>Tringa totanus</i>)	2	8			10
Tinksmed (<i>Tringa glareola</i>)		2			2
Klyde (<i>Avocetta recurvirostra</i>)	4	13			17
Stormmåge (<i>Larus canus</i>)	140	529	1		670
Sølvmåge (<i>Larus argentatus</i>)	172	963	500	523	2131
Hættemåge (<i>Larus ridibundus</i>)	245	3019	1534	5200	9998
Fjordterne (<i>Sterna hirundo</i>)		1			1
Havterne (<i>Sterna paradisaea</i>)	2	26			28
Hav-/Fjordterne (<i>Sterna paradisaea/hirundo</i>)	34	52			86
Dværgterne (<i>Sterna albifrons</i>)		2			2
Splitterne (<i>Sterna sandvicensis</i>)	135				135
Sorterne (<i>Chlidonias niger</i>)		11			11
Huldue (<i>Columba oenas</i>)		1			1
Skovdue (<i>Columba palumbus</i>)	10	6			16
Tyrkerdue (<i>Streptopelia decaocto</i>)		2			2
Slorugle (<i>Tyto alba</i>)		1			1

Tabel 2. (fortsat). Table 2. (continued).

Art <i>Species</i>	1964	1965	1966	1967	Ialt <i>Total</i>
Kirkeugle (<i>Athene noctua</i>)	5				5
Natugle (<i>Strix aluco</i>)	6	16			22
Skovhornugle (<i>Asio otus</i>)	1				1
Stor flagspætte (<i>Dendrocopos major</i>)		6			6
Sanglærke (<i>Alauda arvensis</i>)		2			2
Landsvale (<i>Hirundo rustica</i>)	16	24			40
Bysvale (<i>Delichon urbica</i>)	20	1			21
Digesvale (<i>Riparia riparia</i>)	1	40			41
Krage (<i>Corvus corone</i>)	1	5			6
Råge (<i>Corvus frugilegus</i>)	49	21			70
Allike (<i>Coloeus monedula</i>)	3	12			15
Husskade (<i>Pica pica</i>)	6	17			23
Musvit (<i>Parus major</i>)	8	158	34		200
Blåmejse (<i>Parus caeruleus</i>)	3	102	125	127	357
Sumpmejse (<i>Parus palustris</i>)		8	6		14
Halemejse (<i>Aegithalos caudatus</i>)		5			5
Træløber (<i>Certhia familiaris</i>)	1				1
Gærdesmutte (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	4	6			10
Sjagger (<i>Turdus pilaris</i>)		5			5
Sangdrossel (<i>Turdus philomelos</i>)	21	63			84
Solsort (<i>Turdus merula</i>)	70	326			396
Husrødstjert (<i>Phoenicurus ochruros</i>)		2			2
Rødhals (<i>Erithacus rubecula</i>)		6			6
Tornsanger (<i>Sylvia communis</i>)		4			4
Gærdesanger (<i>Sylvia curruca</i>)		2			2
Gransanger (<i>Phylloscopus collybita</i>)		1			1
Lovsanger (<i>Phylloscopus trochilus</i>)		1			1
Sivsanger (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)		1			1
Fuglekonge (<i>Regulus regulus</i>)		3			3
Grå Fuglesnapper (<i>Muscicapa striata</i>)	1				1
Broget Fluesnapper (<i>Ficedula hypoleuca</i>)		4			4
Jernspurv (<i>Prunella modularis</i>)	5	30			35
Engpiber (<i>Anthus pratensis</i>)		5			5
Hvid Vipstjert (<i>Motacilla alba</i>)	2	1			3
Gul Vipstjert (<i>Motacilla flava</i>)	1				1
Silkehale (<i>Bombycilla garrulus</i>)		5			5
Stær (<i>Sturnus vulgaris</i>)	18	79			97
Gråspurv (<i>Passer domesticus</i>)	28	43			71
Skovspurv (<i>Passer montanus</i>)	4	10			14
Gronirisk (<i>Chloris chloris</i>)	5	715			720
Stillits (<i>Carduelis carduelis</i>)		1			1
Grønsiken (<i>Carduelis spinus</i>)		1			1
Gråsisken (<i>Carduelis flammaea</i>)		3			3
Bjergirisk (<i>Carduelis flavirostris</i>)		3			3
Tornirisk (<i>Carduelis cannabina</i>)	5	96			101
Dompap (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	5	11			16
Bogfinke (<i>Fringilla coelebs</i>)	8	1			9
Kvækerfinke (<i>Fringilla montifringilla</i>)		12			12
Gulspurv (<i>Emberiza citrinella</i>)		8			8
Rørspurv (<i>Emberiza schoeniellus</i>)		15			15
I alt (<i>Total</i>)	1191	7011	2200	5850	16252

Tabel 3. Antallet af fugle mærket af de enkelte ringmærkere.
 Table 3. The number of birds ringed by the individual ringers.

1964:		1966:	
JØRGEN LARSEN og TORBEN SIMONSEN . . .	1190	JØRGEN LARSEN, Næsby	959
DAN SÆDERUP	1	TORBEN SIMONSEN, Odense	1093
Ialt (<i>Total</i>)	1191	FRANK WILLE, Odense	148
		Ialt (<i>Total</i>)	2200
1965:		1967:	
FINN HOLM JENSEN, Odense	444	JØRGEN LARSEN, Næsby	2557
JØRGEN LARSEN, Odense	3012	TORBEN SIMONSEN, Odense	3198
CARSTEN NIELSEN, Faldsled	108	FRANK WILLE, Odense	95
DAN SÆDERUP, Odense	233	Ialt (<i>Total</i>)	5850
TORBEN SIMONSEN, Odense	3111		
FRANK WILLE, Odense	103	Ialt 1964–1967 (<i>Total</i>)	16.252
Ialt (<i>Total</i>)	7011		

SUMMARY IN ENGLISH

Bird-Ringing by Odense Ringmærkestation 1964–1967.

In 1964 a new private bird-ringing station was founded in Denmark, and since then 16.252 birds of 81 different species have been ringed. We have specialised in ringing of birds of prey, Herons (*Ardea cinerea*) and gulls, of which 103, 327 and 12.800 respectively have been ringed. All the rings are made of aluminium alloy, and are stamped

with the address: Postbox 547 Odense, Denmark, and with a serial number. Every year a mimeographed report in Danish is published containing all recoveries reported. Table 2 gives information on the number of birds ringed, table 3 on number of birds ringed by the different ringers. Data on recoveries of the species are given.

Manuskriptet modtaget 7. febr. 1968.
 Forfatterens adresse: (T S) Eckersbergsvej 36, Odense.
 (JL) Solsiden 5, Næsby.